

Instruks for	Bevilling af diætkost til beboer.		
Gældende for	Instruksen gælder for alle plejehjem og Rehabiliteringscenteret i Faxe Kommune.		
Målgruppe og anvendelsesområde	Beboere på plejehjem samt beboere indskrevet på Rehabiliteringscenteret i Faxe Kommune, der har behov for diætkost. Instruksen anvendes ved vurdering og bevilling af diætkost til beboere, og skal sikre en ensartet praksis i bevilling af diætkost.		
Dokumenttype	Lokal instruks	Version	1.
Udarbejdet af	Kostfaglig leder	Dato for ikrafttrædelse	24/11 2025
Godkendt af	Ledergruppen plejehjem og Rehab.	Dato for næste ajourføring	November 2027

Formål med instruksen	At sikre en ensartet og professionel håndtering af beboerens behov for diætkost. Dette sikres ved, at der foreligger en læge-, sygeplejefaglig eller kostvejledervurdering af behovet for diætkost. Instruksen skal følges for at sikre, at diætkosten er fagligt begrundet, og at beboeren modtager den mest hensigtsmæssige behandling.		
Begreber	• Diætkost: Kost som afviger fra en normal kost. • Læge-, sygeplejefaglig eller kostvejledervurdering: En faglig vurdering foretaget af autoriseret læge, sygeplejefagligt personale eller kostvejleder, hvor behovet for diætændring vurderes med udgangspunkt i beboerens helbredsmæssige og medicinske forudsætninger.		
Beskrivelse af opgaven	Arbejdsgang: • Beboere eller pårørende til beboeren fremsætter en skriftlig eller mundtlig anmodning om diætkost til det plejefaglige personale. • Plejepersonalet sikre, at der er/bliver indhentes en vurdering fra en læge, sygeplejefaglig medarbejder eller kostvejleder. • Vurderingen skal dokumenteres i Cura af en sygeplejerske eller kostvejlederen. • Kun efter godkendelse fra den faglige vurdering, iværksættes den ønskede diætændring. • Der gives besked til køkkenet om, hvilke diætkost beboeren skal have. Eventuelle justeringer eller opfølgning sker efter samme procedure for at sikre fortsat faglig vurdering.		
Dysfagikost:	Ved mistanke om eller kendt dysfagi er det som hovedregel ergoterapeuten der vurderer og fastlægger kostkonsistensen ud fra beboerens tygge- og synkefunktion med udgangspunkt i konsistenstrappen. (bilag 1) Ergoterapeuten informerer herefter sygeplejersken om den endelige kostkonsistens. Ændringen dokumenteres i Cura og plejepersonalet orienteret køkkenet		

Særlige forhold

Religiøse og kulturelle kostønsker er undtaget denne instruks og imødekommes altid, f.eks. fravalg af okse- og svinekød efter gældende traditioner.

Bilag 1.

Konsistenstrappe		
Tygge-, tunge- og synkefunktion	Konsistensdefinitioner	Drikkekonsistenser
Normal tunge-, tygge- og synkefunktion - Normal tungefunktion - Normal synkefunktion - Næsten fuldstændig tyggefunktion - Nogen tungetransport og nogen laterale bevægelser af tungen - Nedsat tyggefunktion, kan ikke lave malende bevægelser, men kan tygge op og ned - Svært ved at få maden rundt i munden - Spontan synkefunktion Vær opmærksom på host /aspiration eller silent aspiration	Normal, fast og tyndtflydende konsistens Blød konsistens: - Findelte og/eller hakkede råvarer - Tilberedes dampet eller let stegt - Sammenhængende kost med en blød konsistens - Ingen klumper eller hårde skorper Gratin: - Blød/ensartet/sammenhængende konsistens - Let at tygge - Purerede råvarer - Ingen klumper, hårde skorper eller sej/klistret konsistens Anvendes ofte som en overgangskost fra det mere puré/grødagtige til en kost, der er fastere i konsistensen OBS: Den orale ernæring er ofte det primære måltid og sondeernæring den sekundære.	Normale tyndtflydende drikkevarer Kakaokonsistens: - 1,5 mål Resource® ThickenUp Clear til 150 ml væske - 1 mål Nutrilis til 150 ml væske - 1/2-1 mål Attylet plus 150 ml væske Undgå mælkeprodukter, hvis patienter/borger er generet af sekret Vær opmærksom på host/aspiration eller silent aspiration
- Nogen tungetransport - Behøver ikke at kunne tygge - Svært ved at få maden rundt i munden og på tungen - Løst på synk - Kan ofte kun sutte maden i sig - Faciliteret og/eller spontan synkefunktion Vær opmærksom på host /aspiration eller silent aspiration	Pureret: - Cremet, ensartet og tyk sammenhængende konsistens - Kræver ikke tygning - Nemt at synke OBS: Sondeernæring er ofte det primære måltid og den orale ernæring det sekundære	Sirupskonsistens: - Løber meget langsomt - 3 mål Resource® ThickenUp Clear til 150 ml væske - 2 mål Nutrilis til 150 ml væske - 1-1½ mål Attylet plus 150 ml væske Undgå mælkeprodukter, hvis patienter/borger er generet af sekret Vær opmærksom på host/aspiration eller silent aspiration
Ingen tunge-, tygge og/eller synkefunktion	Sondeernæring	Gelékonsistens: - Kan ikke drikkes - Gives med teske - 4,5 mål Resource® ThickenUp Clear til 150 ml væske - 3 mål Nutrilis til 150 ml væske - 2-2½ mål Attylet plus 150 ml væske Undgå mælkeprodukter, hvis patienter/borger er generet af sekret Vær opmærksom på host/aspiration eller silent aspiration Væsker gives i sonde

Blød kost	Drikkevarer - Blød kost
Gratin kost	Drikkevarer - Gratin kost
Purékost	Drikkevarer - Purékost